

УКИДАЊЕМ УПРАВЕ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ, ВЛАСТ ИЗБЈЕГАВА НАДЗОР НАД ПОТРОШЊОМ ОД СКОРО ПОЛА МИЛИЈАРДЕ ГОДИШЊЕ

Влада саму себе контролише

Управа за јавне набавке до сада је била самосталан орган, који је инспекцији годишње пријављивао на десетине државних институција и органа, међу којима су била и министарства, због кршења Закона о јавним набавкама

Новом Уредбом о организацији и начину рада државне управе отишло се корак уназад у сектору контроле јавних набавки које су на годишњем нивоу око пола милијарде еура, јер је Влада укинула Управу за јавне набавке и припојила њене послове Министарству финансија, на чијем је челу Дарко Радуновић. Оваква одлука у пракси значи да ће јавне набавке имати мањи степен контроле, јер ће то значи да ће Влада саму себе да контролише у области која је подложна корупцији. Власт је већ измјенила Закона о јавним набавкама укинула многе контролне механизме, па су тако тајнама проглашене набавке за владин авион и укинута су ограничења за потрошњу методом непосредне погодбе. Нова уредба примјењиваће се од 1. јануара. Управа за јавне набавке до сада је била самосталан орган, који је инспекцији годишње пријављивао на десетине државних институција и органа, међу којима су била и министарства, због кршења Закона о јавним набавкама.

Новом Уредбом о организацији и начину рада државне управе било је прописано да је Управа за јавне набавке самостални орган, која је имала широк спектар надлежности. Старом Уредбом о организацији и начину рада државне управе било је прописано да је Управа за јавне набавке самостални орган, која је имала широк спектар надлежности.

Сједница Владе Црне Горе (Фото: Влада Црне Горе)

Закон примјењује 620 институција

Обвезници примјене Закона о јавним набавкама су само у прошлој години уговорили 522.636.960 еура за набавку робе, услуга и радова. Закон мора да примјењује 620 институција. Управа је успоставила „Хелп деск“ центар за савјетовање и консултантске услуге. Савјети се пружају телефонским путем, мејлом и на писани захтјев, као и организовањем појединачних састанака. Тако су само током 2017. примили укупно 102 захтјева за тумачење закона. Стручне службе Управе континуирано су спроводиле кампању о јачању јавне свијести о значају транспарентног система јавних набавки са циљем благовременог информисања јавности о новинама у овој области.

тературе у области јавних набавки; као и друге послове који су јој одређени у надлежност – прецизно је било старом уредбом.

Ове послове од Нове године преузима Министарство финансија, које је до сада само тражило савјетодавне услуге од Управе за јавне набавке. Влада, као и сви њени ресори морали су да траже посебне дозволе од Управе за јавне набавке за хитне набавке, били су под контролом због куповина без тендера, а контролисана им је и неопходност склапања анекса на већ закључене уговоре.

Управа је у континуитету од оснивања утицала на стварање повољнијег пословног амбијента у Црној Гори, услова за економичну, ефикасну и транспарентну употребу јавних средстава, конкурентних и равноправних услова за све понуђаче и доприносила креирању здраве и одрживе економије. Стога, због саме важности инструмента јавних набавки за креирање тржишне економије уопште, улога Управе је од посебне важности.

Захваљујући Управи последњих година остварен је велики напредак у погледу транспарентности јавних набавки, јер је огроман број тендера био изложен контроли јавности. То је допринијело да грађани боље знају на шта и како државне институције троше њихов новац.

Управа је последњих година поднијела више пријава због сумњи у корупцију и сукоб интереса на тендерима. Остварили су и константну сарадњу са ЕУ, коју су информисали о свим промјенама у систему јавних набавки у држави, а једна су од ријетких институција која је имала добру сарадњу са невладиним сектором.

Мање самосталности

Новом владином Уредбом укида се и Завод за интелектуалну својину и бивше диво Министарства економије. Управа за инспекцијске послове биће самостални орган над којим надзор врши Влада преко Министарства јавне управе. Агенција за дуван се укида и прелази у ресор Министарства финансија. Управа за спречавање прања новца и финансирање тероризма се укида и постаје диво Управе полиције. Управа за збрињавање избјеглица се укида и бивше диво МУП-а. Према новом Закону о државној управи, у систем државне управе, поред министарства и органа управе, по први пут се уводе државне агенције и фондови.

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА УЦГ ДУШКО БЈЕЛИЦА САОПШТИО

Плате нијесмо смањивали

На Универзитету Црне Горе (УЦГ) када су у питању лични доходи запослених и наставног особља никоје плата није смањена, тврди Душко Бјелица, председник Управног одбора УЦГ.

– Било је појединих креативних тумачења, како се држи настава, на који начин се то финансира, међутим, треба бити отворен па рећи да је било случајева да је за 36 студената прављено 12 група са четири професора и два асистента. То не би Сити банка могла да издржи, а не УЦГ и мислимо да то није у реду. По важећим актима УЦГ, запослени могу са вишком часова на извођењу наставе да имају зараду и до 50 посто личног дохотка. То се обрачунавало тако што су лични доходи мјерени на основу броја студената, на основу фонда часова, на основу група са којима се изводи та настава. Међутим, када је у питању овај дио, ректор Данило Николић са својим сарадницима је предузео све како би на коректан и законит начин, ипак, дошао до

Душко Бјелица

оптимизације и то је разлог због чега је Управни одбор у пуном капацитету подржао његове одлуке – рекао је Бјелица. Додао је да радни тим који је формирао ректор Николић обилази универзитетске јединице и врши такозвано упаривање студената у базама.

– Досад су то радили продекани са универзитетских јединица, самостално, без контроле органа универзитета. Обиласком универзитетских јединица, извођењем упаривања броја студената са бројем часова, дошли смо до контрадикторних података и морали смо да уђемо у једну исправку. Непопуларно је смањивати плате, али понављам да се овдје не ради о смањењу плата јер су зараде остале на истом нивоу, коефицијенти нијесу никоде дирани, већ се ради о смањењу хонорара за поједине запослене – истакао је Бјелица.

Бјелица је додао да имају добру сарадњу са универзитетима региона. РД

ИСТРАЖИВАЊЕ ИНДЕКСА ЉУДСКИХ ПРАВА ПОКАЗАЛО

Мање слободе у Црној Гори

Према резултатима Индекса људских слобода, Црна Гора се налази на 52. мјесту, што је пад за једну позицију у односу на Индекс из 2017. године, односно пад за осам позиција у односу на Индекс из 2016.

Просјечна оцјена према Индексу људских слобода за Црну Гору износи 7.34 при чему је просјечна оцјена за личне слободе 7.63, док просјечна оцјена за економске слободе износи 7.04. Када је ријеч о индикаторима који се везују за личне слободе, Црна Гора најлошије резултате биљежи у доменама владавине права гдје је просјечна оцјена 5.1 и изражавање и приступ информацијама гдје је просјечна оцјена 5.2. Са друге стране, када су у питању индикатори који се везују за економске слободе, Црна Гора најлошије резултате биљежи у домену правни систем и приватна својина са просјеч-

ном оцјеном 4.9. Уколико би личне слободе и економске слободе посматрали засебно, Црна Гора би се према Индексу личних слобода налазила на 56. мјесту, а према Индексу економских слобода на 72. мјесту.

У поређењу са земљама које је окружују Црна Гора биљежи боље резултате изнад просјека, међутим, у односу на регионални просјек Црна Гора већ дужи години биљежи резултате који су испод просјека што би могло бити – уколико се овај тренд настави – алармантно – наводи се у истраживању. МС.

ФЛЕШ

Крију се због страха

Већина младих ЛГБТ особа из Црне Горе, Албаније и Бугарске, крију у школи своју сексуалну оријентацију јер се плаше да би због тога могли бити изложени насиљу, показало је истраживање Савјета Европе и Организације Уједињених нација за образовање, науку и културу (Унеско). У том документу се наводи да су млади који припадају ЛГБТ заједници чешће жртве зlostављања од друге дјеце.

– Од 1.599 ученика средњих школа који су тада учествовали у анкети, 44,2 одсто њих су казали да се не би дружили са неким за кога би сазнали да је ЛГБТ особа. Још теже би прихватили чињеницу да је у питању члан њихове породице (54 одсто). Скоро 60 одсто дјеце изјавило је да су насилничко понашање, подсмјех и понижавање присутни у школама на дневном нивоу, око 17 одсто средњошколаца потврђује свакодневне нападе, а 63 одсто младих казали су да су чули да су друге особе исмијаване, да су изложене увредама, нападима и пријетњама, само због тога јер вјероватно припадају ЛГБТ заједници. Исто истраживање међу средњошколцима показало је да њих око 24 одсто сматра да ЛГБТ особама треба помоћи да остваре своја права, али је око 42 одсто младих казало да би државне институције требало да раде на сузбијању хомосексуалности – наводи се у истраживању.МС.

Извршитељи да пријаве имовину

Јавни извршитељи биће обавезни да подносе извјештаје о имовини и приходима, као и брачним и ванбрачним супругника и дјеце која живе у заједничком домаћинству, у складу са законом којим се уређује спречавање корупције, предвиђено је допунама Закона о јавним извршитељима које се налазе у скупштинској процедури. Јавни извршитељи су дужни да извјештаје о имовини и приходима поднесу у року од 30 дана од ступања на снагу овог прописа. МС.

Стипендије Словеније

Република Словенија додјељује 18 мјесечних стипендија за студијске боравке у трајању од три до шест мјесеци за кандидате из Црне Горе, за академску 2019/20. годину. Детаљније информације и пријавни формулари су доступни на интернет страници агенције Центар за мобилност и европске програме за образовање и обуку (ЦМЕПИУС). Крајњи рок за пријављивање је 25. март наредне године. Пријаве се подносе Министарству просвјете Црне Горе. МС.

Запослили пет лица

Организација слијепих за Бар и Улцињ организовала је округли сто „Једнаке шансе за све“ на којем је саопштено да је у протеклим мјесец и по дана пет особа са инвалидитетом добило посао, док је шест особа прошло обуку за администратора. Овај округли сто одржан је у оквиру пројекта „Укључи ме се, запослимо ОСИ“ који је финансирао Завод за запошљавање Црне Горе. МС.